

Toezichtkader van de raad van toezicht van het Christelijk Lyceum Veenendaal

Inleiding

De raad van toezicht van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Veenendaal hecht eraan te werken met een toezichtkader. Enerzijds omdat de Code Goed Onderwijs Bestuur dat vereist. Anderzijds om daarmee een gemeenschappelijk referentiekader voor de raad te formuleren. Dit maakt voor de bestuurder de relatie met de raad zowel richtinggevend als voorspelbaar. Het helpt de raad de goede vragen te stellen over de belangrijke onderwerpen.

De raad neemt de Code Goed Onderwijsbestuur VO als uitgangspunt voor zijn handelen en onderschrijft de drie pijlers van de code:

1. Evenwicht tussen de harde en de zachte kant van goed bestuur.
2. Publieke belangen dienen.
3. Knooppunt zijn.

De raad van toezicht ziet toe op het voldoen aan de lidmaatschapseisen die de VO raad stelt.

Afwijking van de overige bepalingen in de code zal zoveel mogelijk worden vermeden. Daar waar wordt afgeweken zal dit worden vermeld en toegelicht in dit toezichtkader, alsmede in het bestuursverslag en op de website van de school.

De code is een aanvulling op de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO), op de statuten van de Stichting en op het reglement van de raad van toezicht.

Inhoud

Het toezichtkader bevat de volgende onderdelen:

1. Visie op toezicht
2. Rollen van de raad
3. Uitgangspunten en werkwijze
4. Commissies
5. Evaluatie
6. Afwijking van de code en karakter toezichtkader

1 Visie op toezicht

De raad ziet het als zijn opdracht om de bestaansgrond en identiteit van het Christelijk Lyceum Veenendaal te bewaken, te zorgen voor stabiliteit en evenwicht in de 'checks and balances' en te zorgen dat de organisatie de beoogde maatschappelijke effecten en resultaten bereikt, in overeenstemming met het doel van de stichting:

(bron: statuten)

Artikel 2

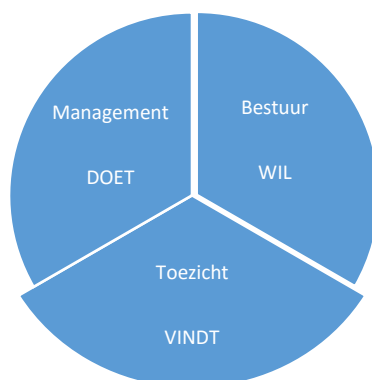
1. De stichting heeft ten doel de bevordering van het christelijk voortgezet onderwijs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door de stichting en instandhouding van een of meer scholen voor voortgezet onderwijs voor AVO/VWO.

Voor en namens wie

De raad houdt toezicht op het CLV namens de samenleving, in eerste instantie van Veenendaal en omstreken maar ook namens de samenleving in bredere zin. Omdat het CLV leerlingen opleidt voor de samenleving en namens de samenleving.

Verhouding tot bestuur

Navolgende illustratie maakt duidelijk hoe de rollen van de raad en van de bestuurder zich tot elkaar verhouden:

In woorden: de bestuurder *wil* iets, de raad van toezicht *vindt* daar iets van (dat wil zeggen: toets en/of adviseert) en het management *voert uit*.

Uitgewerkt

1. De parameter van succes van de **manager** is dat zijn doen gekenmerkt wordt door efficiency en effectiviteit.
2. De parameter van succes van de **bestuurder** is dat diens normatieve wilsuitspraken voor de instelling een toekomst inluiden die past binnen de doelen en de integriteit van de Stichting.
3. De parameter van succes van de **interne toezichthouder** is dat diens oordeelsvorming (iets vinden) de kwaliteit van de wilsuitspraak van de bestuurder legitimeert en versterkt.

Belanghebbenden

Het is primair de taak van de bestuurder om het contact met belanghebbenden rond de school te onderhouden. De raad past daarom in zijn algemeenheid terughoudendheid. De raad dient echter 'knooppunt' te zijn tussen de organisatie en de omgeving (binnen en buiten) en geeft daarom vanuit die verantwoordelijkheid aan hoe hij met verantwoording naar en informatievergaring bij belanghebbenden omgaat.

Verantwoording

De raad vindt zijn legitimiteit in het vertrouwen van belanghebbenden en zal verantwoording over het gehouden toezicht afleggen via het verslag van de raad van toezicht dat is opgenomen in het jaarverslag. In dit verslag staat hoe de raad zijn rol heeft vervuld het afgelopen jaar. Transparantie is belangrijk.

Transparantie vindt haar begrenzing (soms tijdelijk) door de vertrouwelijkheid van gegevens of processen.

Informatie

De raad heeft om goed toezicht te kunnen houden voldoende informatie nodig. Naast de informatie vanuit de bestuurder heeft de raad (met medeweten van de bestuurder) periodiek formeel dan wel informeel contact met de belanghebbenden in de organisatie (schoolleiding, docenten, ouders, medezeggenschap en dergelijke) om zich te laten informeren. Daarnaast maakt de raad gebruik van externe informatiebronnen om goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen binnen het voortgezet onderwijs. Van tijd tot tijd legt (een delegatie van) de raad een schoolbezoek af.

Onafhankelijkheid

De leden van de raad functioneren zonder last of ruggespraak en dienen onafhankelijk te zijn ten opzichte van elkaar, de bestuurder en overige onderdelen van de organisatie. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

- a. Onafhankelijkheid van geest (de toezichthouder moet in staat zijn onafhankelijk op te treden en een evenwichtige belangenafweging te maken).
- b. Onafhankelijkheid naar schijn en feit (de toezichthouder dient de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen of te beheersen).

Om zijn onafhankelijkheid en integriteit te bevorderen volgt de raad de bepalingen in de Code Goed Onderwijsbestuur VO. Er zijn uitwerkingsbepalingen opgenomen in het reglement van de raad van toezicht.

Integriteit

De raad verstaat onder integriteit dat iedere toezichthouder zich naar eer en geweten en naar beste vermogen, eerlijk en oprecht van zijn taak kwijt en daarnaar handelt. Iedere toezichthouder is bereid om zijn normen te toetsen aan anderen en open te staan voor feedback. De raad streeft een cultuur na waarin toezichthouders elkaar aanspreken en handelingsverlegenheid wordt geminimaliseerd. Tijdens de jaarlijkse zelfevaluatie wordt het functioneren besproken. Om naar beste vermogen te kunnen handelen, is het up-to-date houden van kennis van belang. Iedere toezichthouder zorgt er daarom voor zijn of haar kennis op peil te houden.

Toegevoegde waarde raad

De raad wil toegevoegde waarde leveren door kennis en ervaring in te brengen en netwerken open te stellen. Daarnaast wil de raad waarde toevoegen door de werkgeversrol zorgvuldig in te vullen en de bestuurder scherp te houden vanuit de toezichtrol. Teneinde toegevoegde waarde te kunnen leveren is de

raad divers samengesteld op basis van een profiel. Het profiel wordt periodiek geactualiseerd. De raad handelt vanuit de rol van de kritische gesprekspartner voor de bestuurder. Hij staat de bestuurder als klankbord met raad ter zijde met behoud van ieders rol; voldoende nabij, maar met distantie. De leden van de raad hebben de bereidheid om verantwoordelijkheid te dragen zonder alles te kunnen overzien.

Goed toezicht

De raad verstaat onder goed toezicht dat hij een proactieve houding heeft, de kerntaken goed vervult en hoofd- en bijzaken goed weet te scheiden. Daarnaast dient de inrichting van de raad goed georganiseerd te zijn en de Code Goed Onderwijsbestuur VO te worden nageleefd. Een proactieve houding betekent dat de raad een actieve betrokkenheid heeft bij het Christelijk Lyceum en de regio.

Kerntaken

De raad vindt het zijn opdracht om een kritische dialoog aan te gaan met de bestuurder over doelen, besturing, haalbaarheid, risico's, resultaten, kwaliteit en hun onderlinge samenhang. Waar de bestuurder beleid maakt door te sturen en beheersen, zorgt de raad voor bijsturing en bewaking. De raad houdt toezicht, maar wil ook vooruitkijken en proactief een bijdrage leveren aan de toekomstbestendigheid van het voortgezet onderwijs in de regio.

Formele governance-eisen

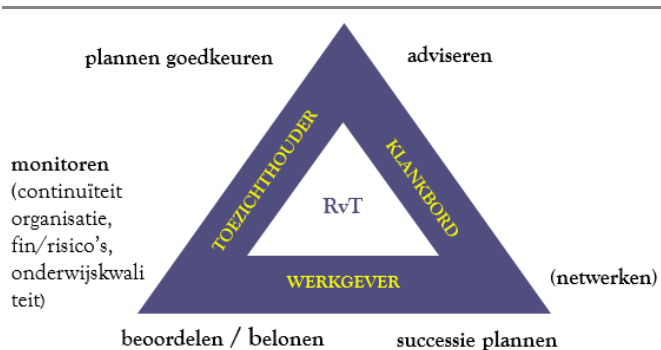
De raad en de bestuurder hebben de formele governance-eisen van het CLV verder uitgewerkt in statuten, een reglement voor de raad van toezicht, profielen van de raad(sleden), een bestuurdersprofiel en een bestuurdersreglement.

2 Rollen van de raad

De raad heeft de volgende rollen:

1. Toezichthouden
2. Werkgever
3. Klankbord

Deze zijn in de volgende figuur weergegeven.

Ad 1 Toezichthouden

De toezichthoudende rol betreft informatie verwerven, vragen stellen, oordelen en indien nodig interveniëren. Het toezicht kan vooraf plaatsvinden en is dan gericht op strategie, voornemens en besluiten, maar het toezicht kan ook achteraf en is dan gericht op het monitoren van de uitvoering van beleid, besturing, opbrengsten en resultaten van de organisatie.

Ad 2 Werkgever

De raad ziet erop toe dat de bestuurder naar behoren functioneert (onder andere een bij de organisatie passende bestuursstijl en cultuur hanteert), wet- en regelgeving naleeft en werkt aan het behalen van resultaten gericht op het realiseren van de statutaire doelstelling en opdracht van het CLV. Daarnaast anticipeert de raad op opvolging van de bestuurder door zorg te dragen voor een profiel van de bestuurder en een wervings- en selectieprocedure, die periodiek worden geactualiseerd. De raad realiseert zich daarbij dat goed bestuur voor een groot deel niet in regels of richtlijnen is te vatten, maar draait om cultuur, gedrag, leiderschap, professionaliteit en discussie over, afwegingen bij en handelen naar normen en waarden. De raad zal de functionerings- en beoordelingscyclus zodanig inrichten dat ook invulling wordt gegeven aan deze zachte kant. Om zicht te hebben op het functioneren en de ontwikkeling van de bestuurder beperkt de raad zich niet tot zijn eigen waarneming, maar zal daarnaast in ieder geval informatie bij de schoolleiding en bij de medezeggenschapsraad ophalen.

Ad 3 Klankbord

De klankbordfunctie bestaat uit het geven van gevraagd en ongevraagd advies. De raad is terughoudend met ongevraagd advies. Een advies is vrijblijvend en hoeft door de bestuurder niet te worden opgevolgd.

3 **Uitgangspunten en werkwijze**

1. 'No surprise beginsel' en informatievoorziening
2. Duidelijke taakverdeling
3. Integraal
4. Richtinggevend en begrenzend
5. Hoofdpijnen
6. (Door)vragen

Ad 1 'No surprise beginsel' en informatievoorziening

De basis voor governance is vertrouwen. De raad vindt het belangrijk dat het vertrouwen niet geschaad wordt tussen de raad en de bestuurder en de leden van de raad onderling, door gebrek aan openheid. De raad wil niet verrast worden en zal de bestuurder ook niet verrassen.

De raad verwacht ten aanzien van de *informatie* van de bestuurder het volgende:

- Informatie dient relevant te zijn, met in een aanbiedingsbrief beschreven: de kern en context van het onderliggende stuk, de financiële consequenties en wat van de raad wordt gevraagd.
- Informatie dient tijdig te zijn.
- Informatie dient juist en consistent te zijn.
- Informatie dient beknopt maar volledig te zijn, gericht op de essentie en hoofdzaken van het onderwerp in kwestie.
- Inzicht in de overwegingen en het besluitvormingsproces.

Ad 2 Duidelijke taakverdeling

Binnen de raad en tussen de raad en de bestuurder is een duidelijke taakverdeling. Deze is vastgelegd in de statuten en reglementen. Het hoofduitgangspunt is dat de bestuurder bestuurt en de raad daarop toezicht houdt.

Ad 3 Integraal

Het toezicht is integraal. Het omvat zowel de doelrealisatie als de algemene gang van zaken. Daarmee brengt de raad tot uiting dat het toezicht zich zowel richt op de mate waarin de organisatie erin slaagt zijn doelstelling waar te maken, als op de wijze waarop zij dat doet.

Ad 4 Richtinggevend en begrenzend

De raad vindt het belangrijk dat er geen onduidelijkheid bij de bestuurder is over de verwachtingen en rolinvulling van de raad. Voor de raad betekent dit dat hij uitspraken moet doen over de voorstellen van de bestuurder over welk resultaat, welke toegevoegde waarde en welke waarde voor welke doelgroep moet worden gerealiseerd. De mate waarin de organisatie slaagt in het waarmaken waarvoor zij is opgericht, rechtvaardigt het bestaan van de organisatie. Daarnaast draagt de raad verantwoordelijkheid voor de wijze waarop de organisatie opereert. Om goed invulling aan de verantwoordelijkheid te kunnen geven, zal de bestuurder zorgdragen voor adequate informatie.

Ad 5 Hoofdpijnen

De raad beperkt zich in zijn rol tot uitspraken op hoofdpijnen en treedt niet in de bevoegdheid van de bestuurder om zelfstandig, strategisch, tactisch en/of operationeel beleid te voeren. De raad richt zich met name op de normen en uitgangspunten waaraan de beslissingen van de bestuurder moeten voldoen.

Ad 6 (Door)vragen

Om invulling aan bovenstaande te geven zal de raad vooral (integrale en waarde vrije) vragen stellen en de vraag achter de vraag stellen. Het kunnen doorvragen en antwoorden op waarde kunnen schatten, vraagt om voldoende deskundigheid ten aanzien van een onderwijsorganisatie (zowel bestuurlijk als inhoudelijk) in de raad.

4 Commissies

De raad werkt met commissies uit oogpunt van efficiency en ter bevordering van de diepgang.

De raad heeft ingesteld:

- Een auditcommissie
- Een remuneratiecommissie
- Een onderwijscommissie

De auditcommissie zal zich onder andere bezighouden met het monitoren van de financiële sturing, compliance, risicomanagement en de opdracht aan de externe accountant.

De remuneratiecommissie richt zich op de functionerings- en beoordelingscyclus van de bestuurder en zal daarnaast de successieplanning in het oog houden van zowel raad als bestuurder.

De onderwijscommissie richt zich op onderwijsontwikkelingen- en resultaten.

De commissies bereiden de besluitvorming en discussieonderwerpen in de raad voor ten aanzien van de onderwerpen waar de commissies betrekking op hebben. De taakomschrijving van de commissies is opgenomen in het reglement van de raad van toezicht. Het bestaan van commissies laat onverlet dat elke toezichthouder individueel verantwoordelijkheid is.

Met het oog op de nieuwbouw richt de raad van toezicht ook tijdelijk een bouwcommissie in. Deze volgt het bouwproces en de voorbereiding daarvan met het oog op een adequate bespreking in de raad van toezicht. Waar nodig kan de raad ook andere, tijdelijke, commissies in het leven roepen.

5 Evaluatie

De raad evalueert jaarlijks het eigen functioneren en legt de bevindingen en gemaakte afspraken vast.

Vooraf wordt het bestuur om input gevraagd. De conclusies van de zelfevaluatie worden nabesproken met het bestuur.

Tenminste eens per drie jaar vindt de zelfevaluatie plaats onder externe begeleiding. De raad zal in ieder geval bij de evaluatie bespreken: de aanwezigheid van de benodigde deskundigheid en competenties in de raad, de onderlinge relatie, de relatie raad-bestuurder, de informatievoorziening, het functioneren van de voorzitter, het functioneren van de commissies, de rolverdeling, het rooster van aftreden, de permanente educatie, de wijze waarop toezicht is gehouden en of dit toegevoegde waarde heeft gehad en de belangrijkste thema's voor het volgende jaar.

6 Afwijking van de code en karakter toezichtkader

Afwijking van de Code Goed Onderwijsbestuur VO

In richtlijn 24 van de Code Goed Onderwijsbestuur VO staat opgenomen dat de raad expliciete doelstellingen en indicatoren voor het eigen toezicht opneemt in het toezichtkader. De raad kiest ervoor om het toezichtkader compact en op hoofdlijnen te houden. De raad maakt afspraken over de doelstellingen en indicatoren met de bestuurder door middel van het goedkeuren van het strategisch beleidsplan en de daarvan afgeleide bestuurlijke agenda.

Karakter toezichtkader

Een toezichtkader is dynamisch en komt in goed overleg met de bestuurder tot stand. De samenleving is voortdurend in ontwikkeling evenals de koers en het beleid van het CLV. Periodieke herijking van het toezichtkader is daarom belangrijk.

Vastgesteld door de raad van toezicht in de vergadering van 6 juni 2017.